

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoE/70/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8807200200
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2012:8807200200.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Bratislava, Pribinova 25, právne zast. JUDr. Martinom Máčajom, advokátom, Pribinova 25, Bratislava proti povinnému J. P., bytom E. XXX/XX, V. Z. K., o vymoženie 1 053,57 Eur s prísl., súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, Exekútorský úrad Bratislava, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9Er 21/2007-25 zo dňa 6.12.2011 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým uznesením zastavil exekučné konanie z dôvodu, že sa vymáha plnenie zo spotrebiteľskej formulárovej zmluvy a rozhodcovská doložka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorú si spotrebiteľ osobitne nevyjednal.

Oprávnený v odvolaní navrhol uznesenie zrušiť z dôvodu, že rozhodcovská doložka je v súlade s aplikovateľnými právnymi predpismi a nie je ju možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Je nepochybné, rozhodcovská doložka je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou doložkou.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Rozhodujúcou právnou otázkou, ktorú správne prvostupňový súd aj bez návrhu prioritne riešil, je otázka platnosti rozhodcovskej doložky. Najvyšší súd už vo viacerých rozhodnutiach konštatoval oprávnenie exekučného súdu preskúmať existenciu rozhodcovskej zmluvy. Vo veci 3Cdo 146/2011 najvyšší súd judikoval, že cit.: „Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný. Obdobne porov. aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6Cdo 143/2011, 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 1.11.2011.“

Prvostupňový súd správne zastavil exekúciu, keďže poverenie v exekučnom konaní vydané bolo (čl. 8) a rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe neprijateľnej rozhodcovskej doložky (porov. 6Cdo 1/2012).

Na podmienky exekúcie je treba prihliadať v každom okamihu exekúcie (porov. napr. rozsudok z 27. januára 2007 vydaný pod sp. zn. 3Cdo/164/1996 publikovaný v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená“).

Odvolačný súd nevidí žiadny dôvod na to, aby sa uvedené závery nemali vzťahovať aj na stav, keď rozhodcovský rozsudok bol založený na neprijateľnej rozhodcovskej doložke v spotrebiteľskej zmluve, pretože podľa § 53 ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej „OZ“) je neprijateľná zmluvná podmienka neplatná a teda nevyvoláva právne účinky obdobne ako keď rozhodcovskej zmluvy niet (6Cdo 1/2012).

Predmetná rozhodcovská doložka tak ako vyplýva z čl. 17 všeobecných obchodných podmienok poskytnutia úveru upravuje riešenie sporov buď v rozhodcovskom konaní alebo pred všeobecným súdom.

Odvolačný súd nevidí dôvod na odklon od spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia KS v Prešove z 27.9.2010, podľa ktorého: „Zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve uzavretej po 31. 12. 2007 alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Súdu nič nebráni postupovať obdobne aj za stavu, že zmluva bola uzavretá pred 1. januárom 2008“.

Právna veda na tento problém reaguje Kristiánom Csachom: „Z pohľadu spotrebiteľa je totiž rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu „vnúti“ štandardná zmluvná klauzula, alebo dodávateľ svojim konaním. Spotrebiteľ má byť chránený pred oboma. Práve proti možnosti dodávateľa diktovať svoju vôľu v zmluvnom vzťahu bol vytvorený celý mechanizmus spotrebiteľsko-právnej ochrany pred štandardnými zmluvami“ (Štandardné zmluvy, str. 214, Vydavateľ Aleš Čeněk).

Ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r/ OZ bolo upravené v OZ až od 1.1.2008, a teda nie je aplikovateľné na predmetnú vec. Spotrebiteľská zmluva bola uzavretá dňa 25.8.2005. Na veci to však nič nemení, pretože súdu nič nebráni judikovať nekalosť rozhodcovskej doložky podľa generálnej klauzuly podľa § 53 ods. 1 OZ zakotvanej do zákona od 1.4.2004. Ustanovenie § 23a zákona č. 634/1992 Z.z. upravovalo, že spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky odvolací súd vidí tiež v geografických dôvodoch v zmysle judikatúry súdneho dvora C-240/98 - C-244/98 Oceáno grupo editoriale. Neprimeraná vzdialenosť od miesta rozhodcovského konania je skutočnosťou, ktorá má odradzujúce účinky pre spotrebiteľa vo vzťahu k uplatňovaniu práva. Už len samotná vzdialenosť cca 400 km na rozhodcovské konanie je odradzujúca.

Vo svetle uvedených záverov správne prvostupňový súd exekučné konanie zastavil.

Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS ako nekalú (Rozsudok Súdneho dvora európskej únie C-243/08 Pannon).

Je treba zdôrazniť, že Európska únia vzhľadom na význam ochrany spotrebiteľa a v záujme vyššej kvality života ľudí podporuje v rozhodcovských veciach zbavenie účinku rozhodcovského rozsudku v záujme dosiahnutia ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, a to aj keď spotrebiteľ v rozhodcovskom konaní nenamietal rozhodcovskú doložku s poukazom na tzv. geografickú neprijateľnosť miesta konania (Rozsudok Súdneho dvora C-240/98 -C-244/98 Oceano Grupo Editorial, tiež C-40/08 Asturcom).

Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú doložku nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne vrátane osvojenia si dôvodov (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Ani odvolací súd nie je presvedčený, že by sa mal vykonať predložený rozhodcovský rozsudok. Práva oprávneného nie sú týmto rozhodnutím v súvislosti s prelomením zásady res iudicatae nijako dotknuté.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa (§ 224 ods. 4 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.